

WALORY PRZYRODNICZE RZEKI DRWINKI

W południowej części Krakowa, w rejonie osiedli Piaski Nowe i Kozłówek znajduje się bardzo cenne pod względem przyrodniczym miejsce. To niewielka, mająca około 6 km długości rzeka Drwinka, wpływający do niej potok Basta oraz przyległe do nich tereny. Drwinka swoje źródła ma na terenie wspomnianego osiedla Piaski Nowe, swój bieg kończy wpływając do Drwiny.

Dolina Drwinki ma charakter głębokiego wąwozu z płynącą w dole rzeką. Jej brzegi porastają wierzby, jesiony oraz wiązy. Na części terenu wyróżnić można łąg wierzbowo – jesionowy. Nad Drwinką spotkać można kilka interesujących gatunków roślin zielnych. Do najważniejszych zaliczyć trzeba osiągniętą 150 cm skrzyp olbrzymi *Equisetum telmateia*. Roślina ta do 2014 roku znajdowała się pod ochroną. Wykształca ona dwa typy pędów – bezzieleniowe wiosenne z kłosem zarodniowym oraz zielone pędy płonne, które wyrastają z podziemnego kłącza po obumarciu pędów wiosennych. Innymi równie ważnymi gatunkami są podlegające ochronie storczyki: kukułka plamista *Dactylorhiza maculata* oraz kukułka krwista *Dactylorhiza incarnata*. Oba te gatunki preferują siedliska wilgotne, zagrożeniem dla nich są melioracje i osuszanie gruntów. Osiągają wysokość do około 60 – 80 cm. Wykształcają kwiaty zebrane w gęste, kłosokształtne kwiatostany – kukułka krwista w kolorze różowym lub bladoczerwonym, kukułka plamista w ciemnoróżowym. Do innych ciekawych gatunków zaliczyć można kozłka lekarskiego *Valeriana officinalis* i ostrożnia łąkowego *Cirsium rivulare*. Łącznie flora przyległych do Drwinki terenów liczy kilkadziesiąt gatunków roślin naczyniowych.

Ciekawa jest także ornitofauna tego niewielkiego krakowskiego skrawka zieleni. Liczy około 30 gatunków żyjących i rozmnażających się tutaj ptaków. Stwierdzono występowanie dzięcioła zielonego *Picus viridis*, uszatki zwyczajnej *Asio otus*, krogulca zwyczajnego *Accipiter gentili* i pustułki zwyczajnej *Falco tinnunculus*. Ponadto dość licznie występują kowaliki *Sitta europaea*, grubodzioby *Coccothraustes coccothraustes*, pierwiosnki *Phylloscopus collybita* i dzwońce *Chloris chloris*. Zdarzają się także raniuszki *Aegithalos caudatus*, rudziki *Erithacus rubecula*, pleszki zwyczajne *Phoenicurus phoenicurus* i sójki *Garrulus glandarius*. W okresie od maja do sierpnia spotkać można wilgę *Oriolus oriolus*. Całości ornitofauny dopełniają takie pospolite gatunki jak wróble, bogatki, modraszki, szpaki i kosy. Warto wspomnieć,

że wszystkie wymienione gatunki ptaków podlegają w Polsce ochronie prawnej.

W trawie bardzo często spotkać można należącą do tzw. żab brunatnych żabę trawną *Rana temporaria*.

Ryc. 1. Drwinka w kwietniu. Fot. K. Szczepka.

Tereny przyległe do Drwinki mają w przyszłości stać się Parkiem Rzeki Drwinki, z którego będą mogli korzystać okoliczni mieszkańcy. Planowana powierzchnia to około 50 ha. Koncepcja parku rzeczno-go zakłada powstanie na tym terenie ścieżek pieszych, rowerowych i dydaktycznych. Miasto wykupiło już pierwsze grunty, jednak z braku funduszy proces postępuje bardzo powoli. Jednak przyszłość okolicy nie jest pewna. W okolicy przybywa wysokiej zabudowy. Miasto wydało niedawno zgodę na budowę bloków mieszkalnych w bliskim sąsiedztwie źródeł Drwinki. Niedługo niedaleko planowanego parku ruszyć ma budowa kolejnych wysokich bloków. Istnieje więc realna groźba, że ten piękny zakątek Krakowa może nie przetrwać. Zaburzenie stosunków wodnych może doprowadzić do nieodwracalnych zmian i negatywnie wpłynąć na cały mały ekosystem, jaki tworzy Drwinka wraz z potokiem Basta.

Zagrożeniem dla okolicznej przyrody są też odpadki i ścieki. Są m. in. przyczyną zmian we florze i pojawienia się ekspansywnych gatunków, takich jak nawłoc olbrzymia *Solidago gigantea*. Na szczęście wszelkie zmiany w kolorze wody oraz pojawienie się ścieków są szybko zgłaszane przez okolicznych mieszkańców, którym zależy, by przyroda Drwinki trwała i mogła cieszyć wzrok kolejnych mieszkańców pobliskich osiedli.

Kamil Szczepka
kamil.szczepka@gmail.com